

TANTÁRGYI ADATLAP

Tantárgy neve: Műfaji határátlépések a jelmeztervezés területein 1-2 (BA)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: specializáció szerinti kötelező tantárgy	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50% elméleti, 50% gyakorlati	
A tanóra típusa ¹ : tervezési feladat koncepcionális feldolgozása óraszám: 26/30 az adott félévben, Nyelve: magyar és angol Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők ² : kísérletezés, szabad asszociáció, a test minden aspektusának vizsgálata	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ³): gyakorlati jegy - tervezési koncepció tervekkel alátámasztott prezentálása, jelmezkivitelezés Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁴ : a színházi és mozgóképes műfajok kritériumainak figyelembevétele	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. és 5. félév	
Előtanulmányi feltételek: Látványtervezési alapismeretek jelmeztervezés 1-2, Színházi és mozgóképes jelmeztervezés 1/ Színházi és mozgóképes báb- és jelmeztervezés 1	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása: A nagyszínpadi színházi, illetve mozgóképes jelmeztervezési feladat a 4. és 5. félévben szakirányú tervezési feladattal bővül, mely a kortárs mozgásszínházi műfajok, illetve a mozgóképes műfaj kritériumait és tervezői kihívásait helyezi fókuszba. A tervezés tematikája kapcsolódik a klasszikusabb fő tervezési feladathoz, de célja, hogy elrugaszkodjon attól, és egyfajta autonóm tervezési gondolkodásmódra sarkallja a hallgatót. Az absztrakt kifejezési módok keresése műfajilag azonban behatárolt – a mozgóképes jelmeztervezés területén a TV műsorok tematikáját emeli be, míg a színházi területen a kortárs mozgásszínházi műfajok speciális tervezési kihívásaira készíti fel a hallgatókat. 4. szemeszter A hallgatók a mozgóképes látványtervezési feladat mellett adott félévben megismerkednek a TV műsorok műfaji követelményeivel. Elsajátítják a TV stúdió műsorok vizuális és gyakorlati szempontrendszerét jelmeztervezői aspektusból. A tervezési feladat célzottan ezekkel a műfaji elvárásokkal ismerteti meg a hallgatót – végső cél pedig egy elképzelt TV műsor teljes jelmezkollekciójának megtervezése ezeknek a kritériumoknak megfelelően. Az elképzelt jelmezek és jelmezkiegészítők 2D/3D-s tervei a tervdokumentációval együttesen pontosan tartalmazzák a megvalósításhoz szükséges valamennyi részletet. 5. szemeszter A hallgatók a színházi tervezés kiegészítéseként absztrakciós jelmeztervezési metódusokkal ismerkednek meg, ahol a fókusz a performatív jellegű látványos jelmezkoncepciókon van. Az így elkészült jelmezek akár testmaszkként, a test meghosszabításaként is értelmezhetőek, és sokszor konceptuális önálló alkotásként is megállják a helyüket. A mozgásszínházi műfaji kötődés kapcsán a formakísérletezés szakaszába esetenként táncosokat is bevonunk, hogy a hallgatók a mozgással és annak praktikus és művészi konzekvenciáival következetesen tervezhessék meg az öltözeteket. A kurzus során ösztönözzük a hallgatót a kísérletezésre, alternatív és újrahasznosítható anyagok, nem szokványos technikák használatára, a műfaji határok feszegetésére, továbbá nagy hangsúlyt fektetünk a	

¹ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

jelmez/kiegészítő/maszk dramaturgiájára (történet mesélés, humor, politikai aspektus, változtathatóság, váratlan többletjelentés, ellenpontozás...).

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Performance Costume/ New Perspectives and Methodes, Editors: Bloomsbury Visual Arts
Release date: February 2021
ISBN: 978-1-3500-9879-4

Costume in Performance/ Materiality, Culture, and the Body, Editors: Bloomsbury Visual Arts
Release date: February 2017
ISBN: 978-1-3501-0638-3

Costume Design for Performance, Editors: Crowood Theatre Companions
Release date: February 2021
ISBN: 978-1-78500-927-3

Doppelganger: Images of the Human Being
Gestalten, 2011
ISBN 978-3899553321

Lee Alexander McQueen, Mind, Mythos, Muse
DelMonico Books/Los Angeles County Museum of Art, 2022
ISBN 978-1636810188

Iris van Herpen: Sculpting the Senses
Lannoo Publishers, 2023
ISBN 978-9401496063

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

Célzott szakmai kompetenciák:

a) tudása

- Rajzi képzettség, a hallgató által elképzelt karakterek és jelmezek olvasható művészi ábrázolása
- Művészettörténeti, viselettörténeti, irodalomtörténeti jártasság
- A jelmeztervezéssel kapcsolatos szakmai tudással rendelkezik
- Gondolatait vizuálisan és olvashatóan tudja mások számára közvetíteni

b) képességei

- Egy adott irodalmi mű kapcsán a lényeglátás, egyéni koncepció kialakítása, egységes stílusvilág
- kialakítása, a jelmeztervek kialakításánál a díszlettel egységes látványban való gondolkodás,
- A jelmeztervek megvalósítási folyamatainak átlátása, az anyaghasználat jelentőségének ismerete,
- mely kihat a jelmez stílusára és jellegére
- Képes az általa elképzelt jelmezek kivitelezésére, a kivitelezőkkel való együttműködésre és a
- műhelyek irányítására
- Képes alkotói együttműködésre, a rendezői koncepciót elfogadni és munkájával megsegíteni
- Saját szakterületén képes önálló döntésekre

c) attitűd • Színházi előadások létrehozásában teljes művészi tudásával részt vesz • A társulat minden tagjának tiszteli munkáját és együttműködik kreatív módon c) autonómia, felelősség • Tudatában van annak, hogy művészi munkája a magyar vizuális művészet része • Szakmai identitása, világszemlélete alkotásaival harmóniában születnek • Művészeti ismeretei felelősen osztja meg másokkal • Munkájával az előadó művészeti team koncepciójába illeszkedik
Tantárgy felelőse: dr. Tihanyi Ildikó, DLA
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) és elérhetősége(ik): dr. Tihanyi Ildikó, DLA, dr. habil Nagy Fruzsina DLA, Huszti Andrea
A tantárgy tanításának időpontja/helyszíne: Epreskert
Tantárgykódja: LAA-MŰFJ01-C-25, LAA-MŰFJ02-C-25
Felelős tanszéke: Látványtervező tanszék
Képzési idő szemeszterekben: 2 félév
Tanórák száma összesen: 45 + 39
Tanulmányi követelmények: Színházi és mozgóképes jelmeztervezés 1
Oktatási módszerek: elmélet és gyakorlat
Javasolt tanulási módszerek: kutatás, kísérletezés a tervezésben, új utak keresése
A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma: tervezési koncepcióhoz tervek és műhelyrajzok készítése analóg és digitális technikákkal
Felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédeszközök: papír alapú tervezéshez szükséges rajzeszközök, illetve szoftverismeret (Photoshop, InDesign)
Szabadon választható (az infrastrukturális adottságokat figyelembe véve) tárgyként meghirdetve a jelentkező hallgatók létszáma (a tárgyat kötelezően felvevő hallgatóval együtt): évfolyam létszám

87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet:

54. § (2)⁹⁵ A képzési és kimeneti követelmények szerint megszerezhető kompetenciák alapján meghatározott tanterv kötelező, kötelezően választható és szabadon választható tantárgyakból, tantervi egységekből, továbbá kritériumkövetelményekből épül fel. Szabadon választható tantárgy esetében a felsőoktatási intézmény nem korlátozhatja a hallgató választását a felsőoktatási intézmények által meghirdetett tantárgyak körében.

Nft 2011. évi CCIV. törvény

49. § (2)²²⁹ A hallgató részére biztosítani kell, hogy tanulmányai során az oklevél megszerzéséhez előírt összes kredit legalább öt százalékaig, az intézmény szervezeti és működési szabályzata alapján szabadon választható tárgyakat vehessen fel – vagy e tárgyak helyett teljesíthető önkéntes tevékenységben vehessen részt –, továbbá az összes kreditet legalább húsz százalékkal meghaladó kreditértékű tantárgy közül választhasson.

